

[Niels Helveg Petersen.]

pris, og herved blev der plads til de nødvendige sociale kompensationer.

Når jeg for det radikale venstre skal vurdere, hvad der er nået ved dette forlig i forhold til de forslag, som vi havde lagt frem allerede før sommerferien, så er der et par hovedpunkter, jeg gerne vil nævne.

For det første får de små og mindre virksomheder med det, der nu gennemføres, bedre vilkår. Det gør de på en række måder, dels ved at deres forsikringsbyrde i forbindelse med sygedagpengerisikoen lettes og nedsættes til kun at udgøre 1½ pct. af lønsummen. Sammen med andre forbedringer på dette område vil det nu blive mere fordelagtigt at tegne forsikringen, og de forsikrede virksomheder kan ansætte medarbejdere uden den store sygedagpengerisiko. Der er endvidere skabt bedre lånemuligheder ved forøgelse af rammen for håndværkerlån og ved delvis kurssikring af visse udenlandslån. Som noget nyt bliver det nemmere for hvert menneske, der ønsker at starte helt ny virksomhed, at låne penge. Der sættes endvidere flere midler af til virksomheder i egnudviklingsområder, til yngre landmænd og til produktudvikling.

Et andet hovedpunkt for os vedrører ungdomsarbejdsløsheden. I de forslag, vi havde fremlagt, havde vi meget stærkt understreget behovet for, at kommunerne fik friere adgang til at tage initiativer, og vi har også stillet forslag herom. Med den lovgivning, der nu er gennemført, skabes der sådanne bedre muligheder for kommunerne for at foretage en ultraditionel indsats, som de ikke hidtil lovgivningsmæssigt har kunnet tage op. Bl. a. vil det være muligt for kommunerne at gå ind på ordninger med løntilskud til ansættelse af unge i private virksomheder, noget, der hidtil har været forbudt, men som vi tror vil kunne få stor betydning ved ungdomsarbejdsløshedens bekæmpelse.

Af stor vigtighed er det at understrege over for kommunerne, at den beløbsramme for den kommunale indsats over for ungdomsarbejdsløsheden, der er afsat, nemlig ca. 300 mill. kr. om året, på ingen måde er et maksimumsbeløb, men at kommunerne udgiftsmæssigt står frit over for den indsats, de vil øve ud over en vis mindsteindsats.

På energipolitikken område synes jeg det er rigtigt at understrege, at der med dette forlig, med de aftaler, der er truffet, gøres en meget

stærk indsats på energipolitikken område, både i den form, at der pålægges befolkningens private forbrug af olieprodukter nye afgifter, og i den form, at der fra det offentlige ydes støtte til energibesparende foranstaltninger i boliger og erhverv. Det samlede resultat af afgiftspolitikken og af tilskudspolitikken vil blive mindre forbrug af energi. Befolkningen vil spare mere end ellers, og der tilskyndes til anvendelse af utraditionelle energikilder. Forliget er derfor som helhed udtryk for en betydelig nytænkning og nye veje på energipolitikken område.

Også i ændringen af bilbeskatningen indgår der et energipolitisk sigte derved, at afgiftsforhøjelserne på biler ikke rammer de helt små, benzinøkonomiske biler, et synspunkt, vi fra radikal side stærkt har arbejdet for. På den måde starter man en bevægelse, der vil sikre en en mere benzinøkonomisk sammensætning af bilparken i løbet af nogle år.

Af øvrige foranstaltninger vil jeg gerne nævne en enkelt detalje af det, der sker med hensyn til arbejdsformidlingen. Der skabes nu grundlag for en bedre arbejdsløshedsstatistik. Det er noget, som vi ved der er et overordentlig stort behov for for at få et bedre billede af, hvordan arbejdsløsheden i virkeligheden er sammensat, og for derved at få bedre instrumenter i hænde til arbejdsløshedens bekæmpelse. Jeg nævner også som noget, vi medvirker til med tilfredshed, den ændring, der sker med ældreomsorgen, hvor der nu lægges øget vægt på hjemmehjælp og mindre vægt, relativt, på institutionsanbringelse. Vi mener, at dette er udtryk for sund fornuft i den beskæftigelses-situation, vi har.

Men der er også ting, vi gerne ville have opnået i dette forlig, som ikke er med. Hvis jeg skal nævne to punkter, så skal det være, at der ikke har været nogen særlig forståelse i andre partier for nødvendigheden af at ændre afskrivningsreglerne på en sådan måde, at de ikke kun favoriserer anvendelse af maskiner, men også mennesker. Der er den vældige risiko ved forbedring af afskrivningsreglerne netop i den nuværende situation, at det fører til bort-rationalisering af arbejdskraft.

Derfor har vi stillet forslag om afskrivningsregler, der knytter afskrivningsfordele til ansættelse af arbejdskraft. Det er en ny tanke, som der ved denne lejlighed ikke har været tilstrækkelig forståelse for, men som det radikale venstre vil arbejde videre med. Vi mener, at det ikke kun er rigtigt i arbejdsløshedssituatio-